

NIEPEŁNOSPRAWNI BEZROBOTNI W WIELKOPOLSCE W 2018 R.

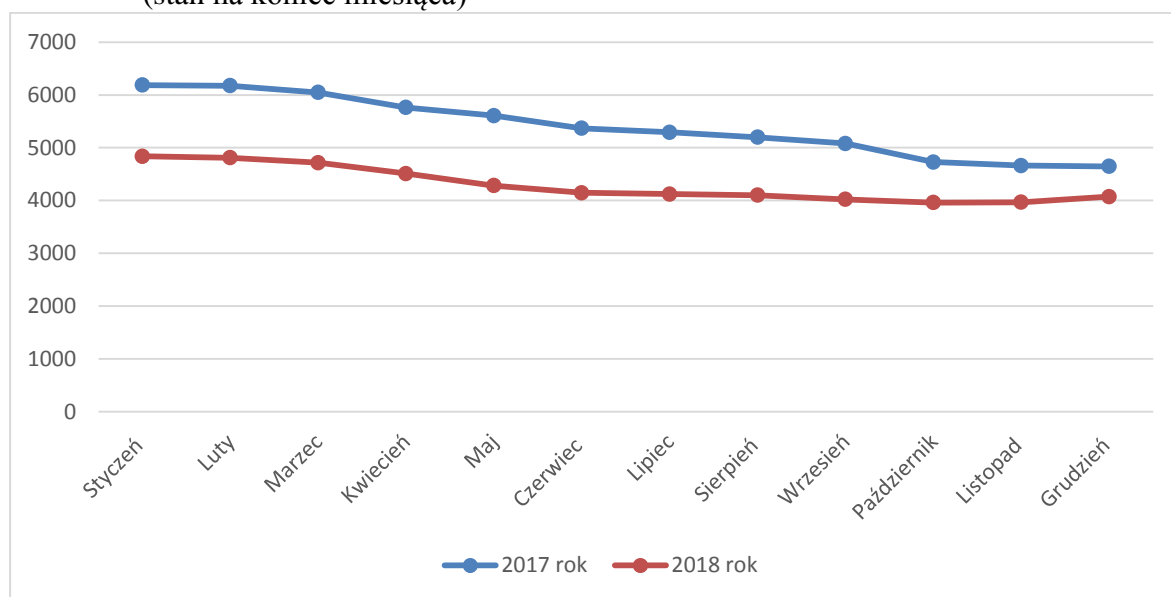
Poznań, kwiecień 2019 r.

Osoby niepełnosprawne pozostające bez zatrudnienia, znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Deficyty wynikające z ograniczonej sprawności, niejednokrotnie uniemożliwiają wykonywanie pracy zgodnej z kwalifikacjami, posiadanym doświadczeniem lub preferencjami. Realizowane przez powiatowe urzędy pracy (PUP) działania na rzecz aktywizacji zawodowej umożliwiają osobom niepełnosprawnym zdobycie zatrudnienia, doświadczenia lub nowych umiejętności adekwatnych do wymogów rynku pracy.

1. Liczba i struktura osób niepełnosprawnych na wielkopolskim rynku pracy

Analiza stanu bezrobocia wśród niepełnosprawnych ukazuje tendencję spadkową w liczbie zarejestrowanych w urzędach pracy w latach 2017 – 2018. W końcu grudnia 2018 roku zarejestrowanych było 4 072 niepełnosprawnych bezrobotnych, w tym 2 047 kobiet. W analogicznym miesiącu roku poprzedniego liczba ta była wyższa o 573 osoby.

Wykres 1. Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych w Wielkopolsce w latach 2017 – 2018 (stan na koniec miesiąca)*

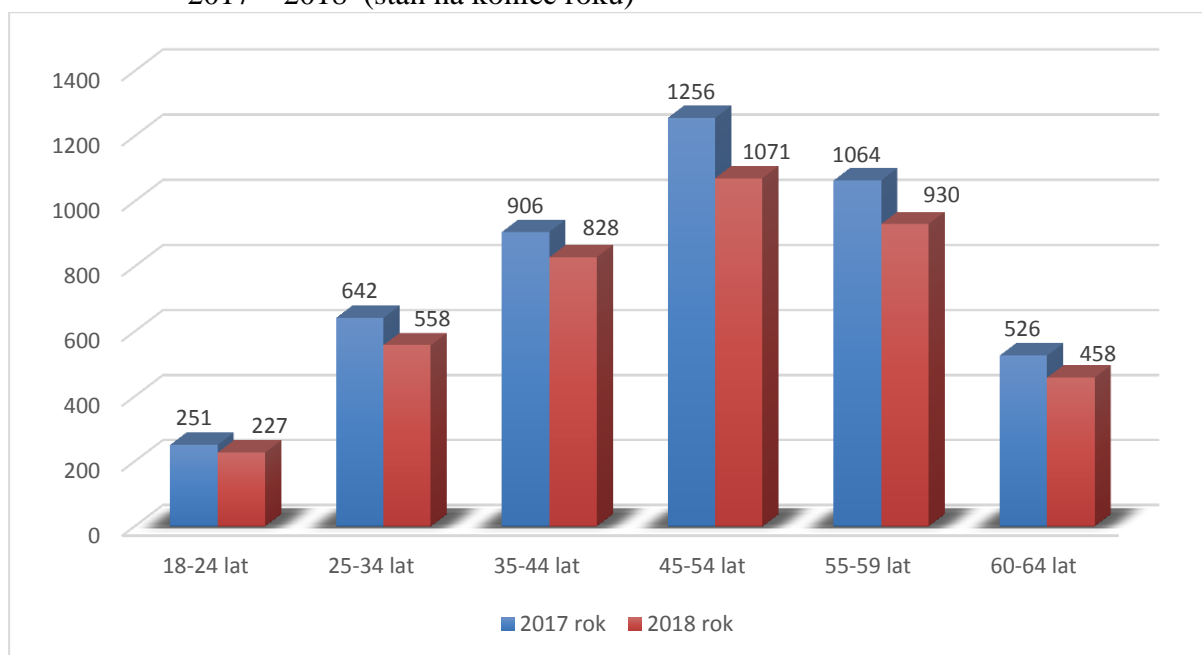

* Biuletyn Informacyjny Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu
www.obserwatorium.wup.poznan.pl/wizualizacja-danych/

Poniżej przedstawiona została struktura bezrobotnych osób z niepełnosprawnością, w województwie wielkopolskim, według kryteriów: wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy i stażu pracy.

Z analizy struktury według wieku wynika, że podobnie jak w 2017 roku dominująca grupa bezrobotnych niepełnosprawnych występuje w przedziale wiekowym 45 – 54 lata (1 071 osób).

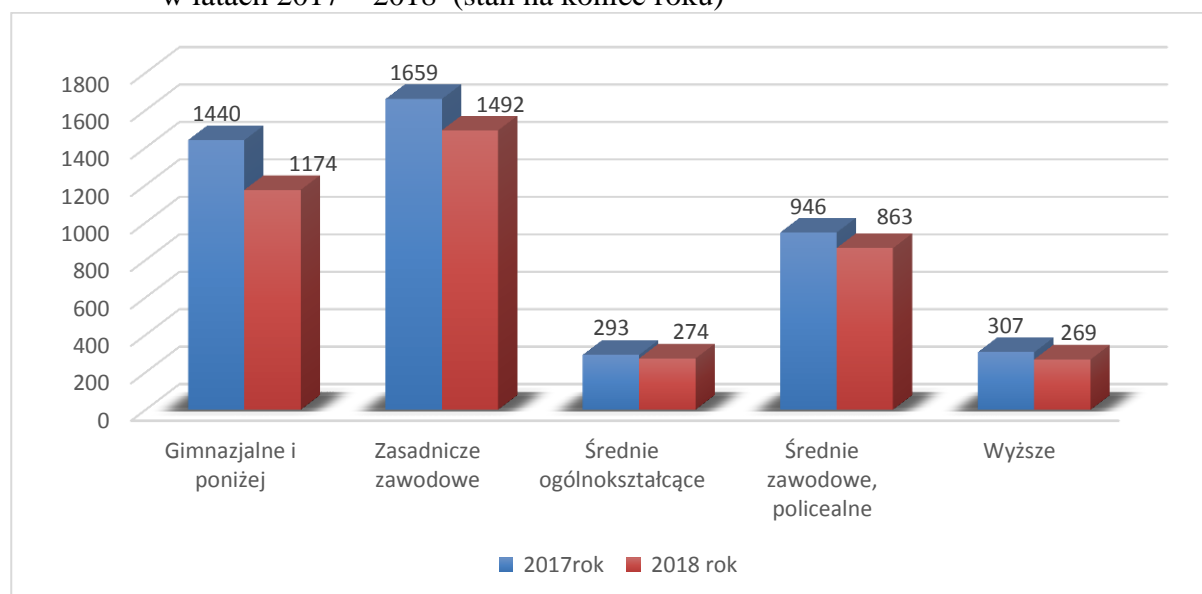
Wykres 2. Liczba bezrobotnych z niepełnosprawnością według wieku w latach 2017 – 2018 (stan na koniec roku)*

* dane ze strony Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy II
www.obserwatorium.wup.poznan.pl/wizualizacja-danych/

Biorąc pod uwagę kryterium poziomu wykształcenia, podobnie jak w roku poprzednim, najwięcej bezrobotnych z niepełnosprawnością posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (1 492 osoby) i gimnazjalne (1 174 osoby). Bezrobotni niepełnosprawni z wykształceniem wyższym stanowili najmniej liczną grupę, tj. 269 osób, która zmniejszyła się o 38 osób w stosunku do 2017 roku.

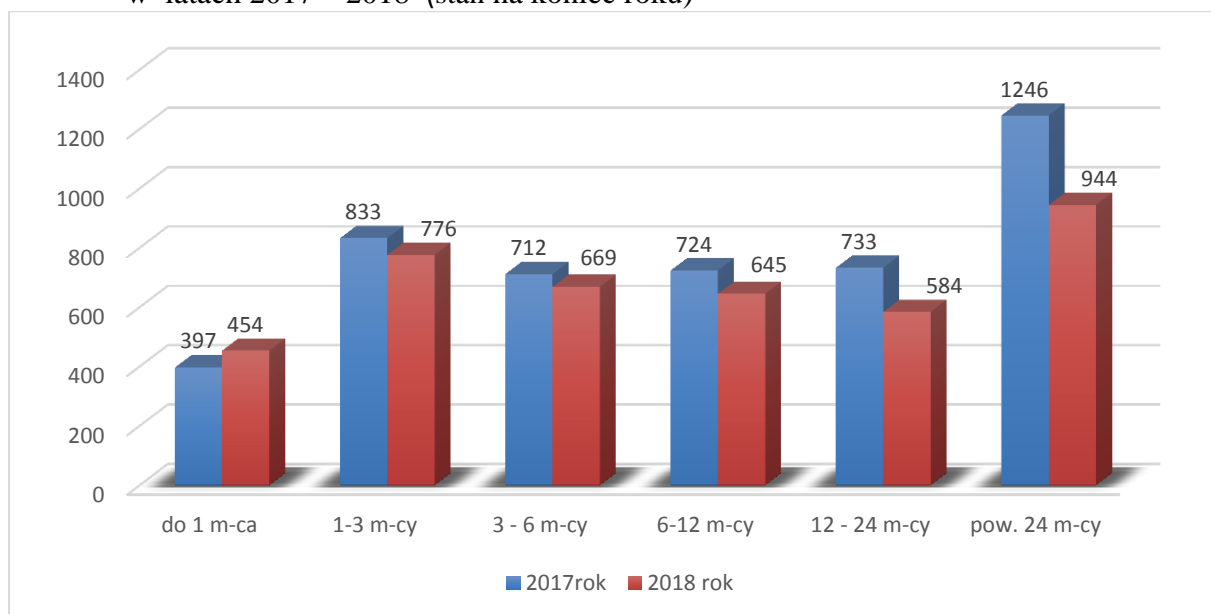
Wykres 3. Liczba bezrobotnych z niepełnosprawnością według poziomu wykształcenia w latach 2017 – 2018 (stan na koniec roku)*

* dane ze strony Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy II
www.obserwatorium.wup.poznan.pl/wizualizacja-danych/

Pod względem czasu pozostawania bez pracy, odnotowano wzrost o 57 osób zarejestrowanych w przedziale do jednego miesiąca. Z kolei największy spadek widoczny jest w przedziale powyżej 24 miesięcy. W 2018 roku ich liczba wynosiła 944 osoby i jest niższa o 302 osoby, w porównaniu do 2017 roku. Osoby bezrobotne z tego przedziału także stanowią najliczniejszą grupę w ewidencji urzędów pracy.

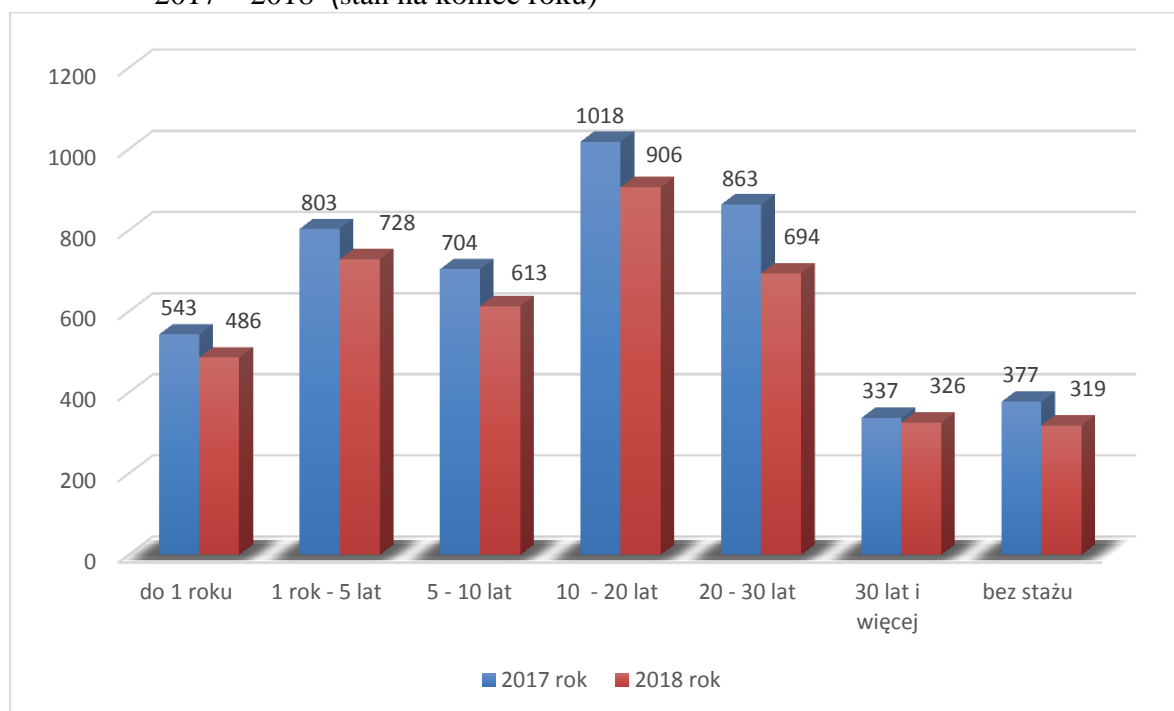
Wykres 4. Liczba bezrobotnych z niepełnosprawnością według czasu pozostawania bez pracy w latach 2017 – 2018 (stan na koniec roku)*

* dane ze strony Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy II
www.obserwatorium.wup.poznan.pl/wizualizacja-danych/

Kolejnym kryterium jest staż pracy. W 2018 roku najliczniejsza grupa bezrobotnych z niepełnosprawnością posiadała doświadczenie zawodowe w przedziale 10 – 20 lat (906 osób). Grupa ta również w 2017 roku stanowiła większość, w ciągu roku liczba ta zmniejszyła się o 112 osób.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych z niepełnosprawnością według stażu pracy w latach 2017 – 2018 (stan na koniec roku)*

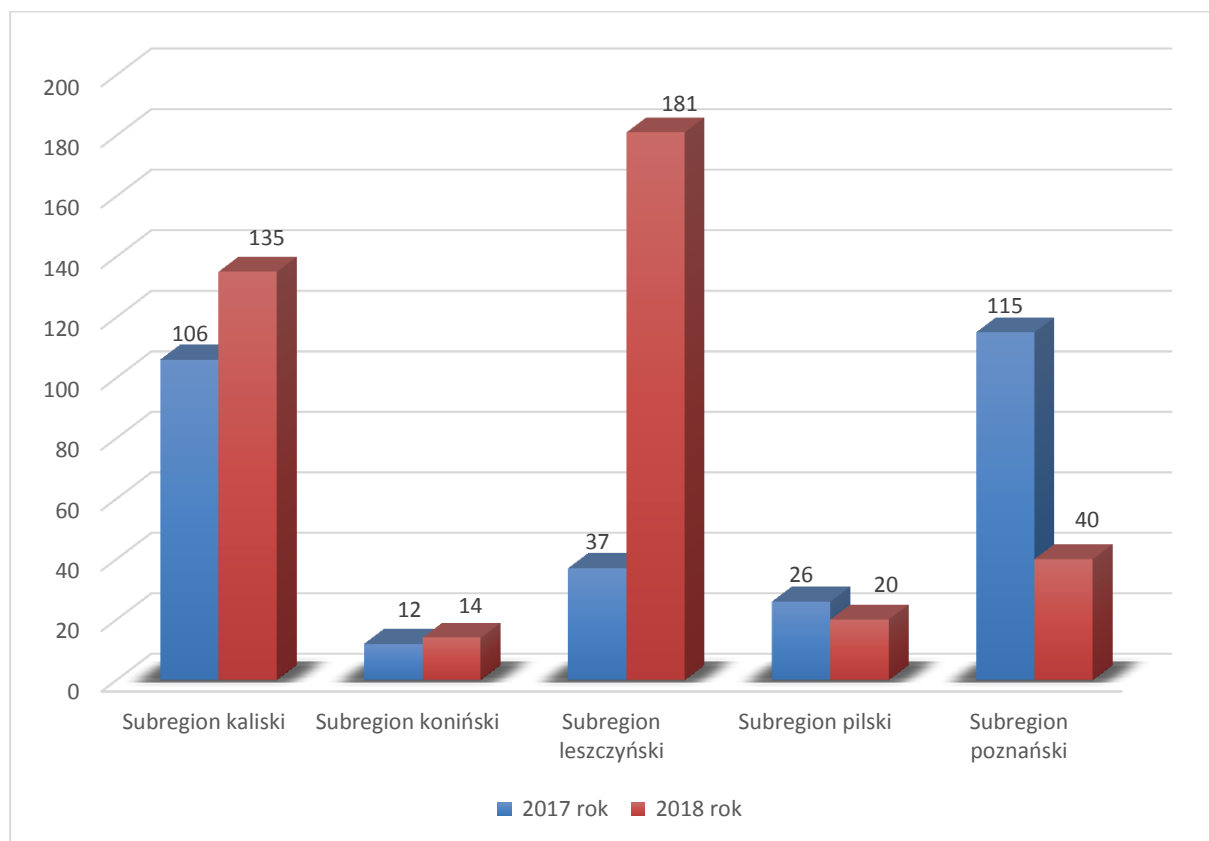

* dane ze strony Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy II
www.obserwatorium.wup.poznan.pl/wizualizacja-danych/

2. Zwolnienia z zakładów pracy

W 2018 r. z zakładów pracy Wielkopolski zostało zwolnionych 390 niepełnosprawnych. W porównaniu z analogicznym okresem 2017 roku stanowi to wzrost o 94 osoby. Największą liczbę osób zwolniono w subregionie leszczyńskim (181 osób) i kaliskim (135 osób). Zdecydowanie mniej osób straciło pracę w subregionie poznańskim (40 osób), pilskim (20 osób) oraz konińskim (14 osób). Liczba zwolnionych wzrosła przede wszystkim w subregionie leszczyńskim (o 144 osoby) oraz kaliskim (o 29 osób). Spadek nastąpił w dwóch subregionach Wielkopolski: poznańskim (o 75 osób) oraz pilskim (o 6 osób).

Wykres 6. Osoby niepełnosprawne zwolnione z zakładów pracy w Wielkopolsce w latach 2017 – 2018 r. (według subregionów)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Największą liczbę zwolnionych osób niepełnosprawnych w układzie powiatów, notuje się w powiecie wolsztyńskim (161 osób), krotoszyńskim (72 osoby), kaliskim (34 osoby) w dalszej kolejności znajdują się powiaty: poznański (19 osób), kościański (16 osób), pilski (15 osób) oraz turecki (14 osób). Nie odnotowano zwolnień w powiatach: czarnkowsko-trzcianeckim, gnieźnieńskim, grodziskim, kolskim, konińskim, leszczyńskim, międzychodzkiem, ostrowskim, słupeckim, szamotulskim, wągrowieckim, wrzesińskim, złotowskim.

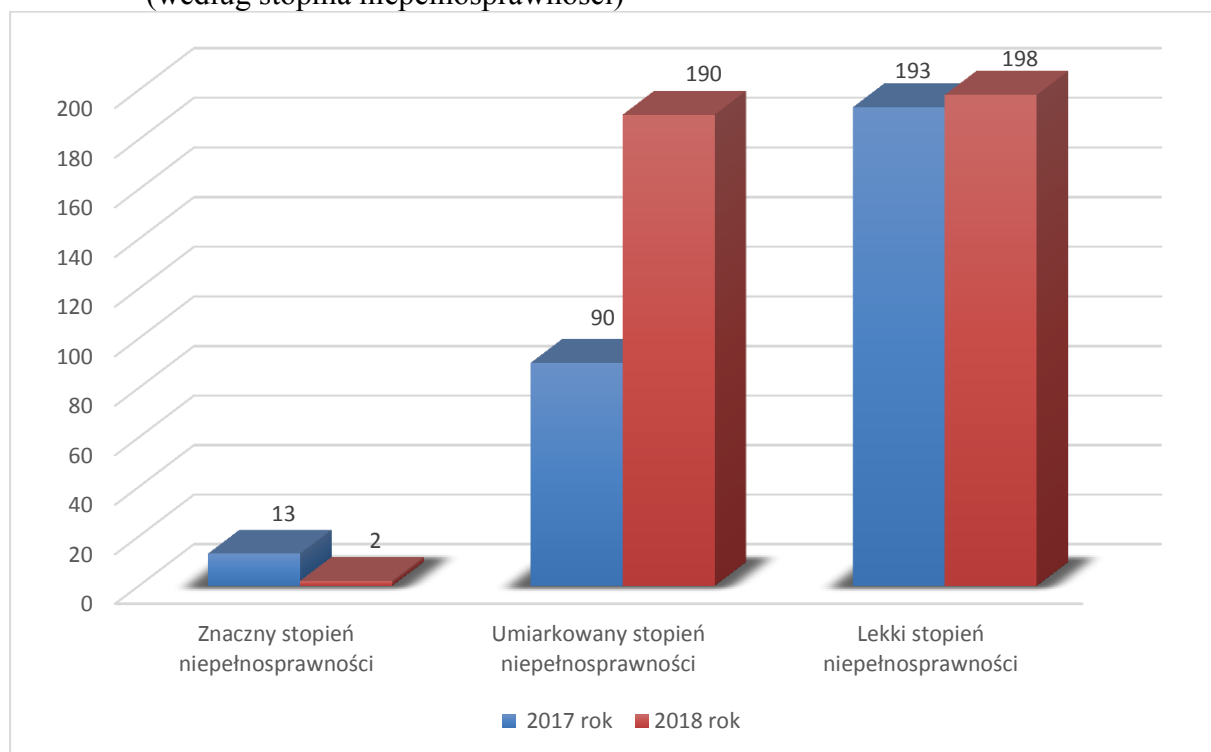
Tabela 1. Zwolnienia osób niepełnosprawnych w powiatach Wielkopolski w 2018 r.*

Powiat	Ilość osób
Wolsztyński	161
Krotoszyński	72
Kaliski	34
Poznański	19
Kościański	16
Piński	15
Turecki	14
Jarociński	10
Nowotomyski	10
Pleszewski	9
Średzki	6
Chodzieski	5
Kępiński	5
Ostrzeszowski	5
Obornicki	3
Gostyński	2
Rawicki	2
Śremski	2
	390

* w tabeli uwzględniono powiaty, w których zwolniono niepełnosprawnych, dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Analiza zwolnień z zakładów pracy pod względem stopnia niepełnosprawności zwalnianych osób ukazuje, że największą grupę stanowią osoby niepełnosprawne z lekkim i umiarkowanym stopniem, a najmniejszą ze znacznym stopniem niepełnosprawności. W porównaniu do poprzedniego roku zauważa się, że w grupie osób z niepełnosprawnością lekką i umiarkowaną nastąpił wzrost, największy dotyczy osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (o 100 osób).

Wykres 7. Zwolnienia z zakładów pracy osób niepełnosprawnych w latach 2017 – 2018 (według stopnia niepełnosprawności)*

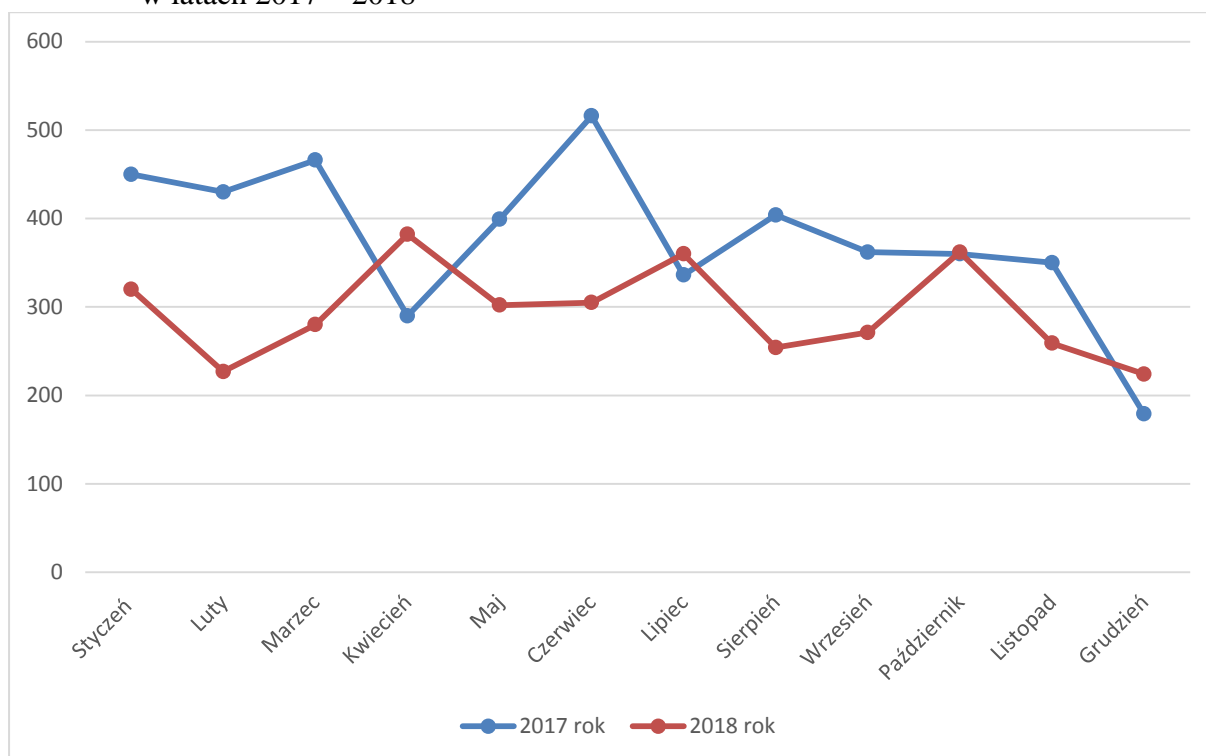
* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

3. Oferty pracy dla niepełnosprawnych bezrobotnych

W 2018 roku pracodawcy zgłosili w wielkopolskich powiatowych urzędach pracy 103 785 ofert pracy, w tym 3 546 ofert skierowanych do osób niepełnosprawnych, co stanowiło 3,4% ogółu. W analogicznym okresie 2017 roku, urzędy dysponowały 4 542 ofertami pracy dla osób niepełnosprawnych (o 996 więcej niż w 2018 roku), co stanowiło 3,7% ogółu ofert zgłoszonych do urzędów pracy przez pracodawców w tym czasie.

Zbliżona liczba ofert pracy kierowanych w 2017 i 2018 roku do osób niepełnosprawnych, świadczy o tym, że pracodawcy chętnie zatrudniają osoby z orzeczoną niepełnosprawnością. Nie bez znaczenia są korzyści dla pracodawców płynące z zatrudnienia tej grupy osób, takie jak m.in.: zwrot kosztów adaptacji pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych, wyposażenia stanowiska pracy, dofinansowanie do wynagrodzeń i składek, czy refundacje kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego osobie niepełnosprawnej.

Wykres 8. Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych zgłoszone do PUP w latach 2017 – 2018*

* dane ze strony Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy II www.obserwatorium.wup.poznan.pl/wizualizacja-danych/

4. Aktywizacja zawodowa niepełnosprawnych bezrobotnych

Osobom niepełnosprawnym trudno jest znaleźć zatrudnienie na otwartym rynku pracy, dlatego wielu niepełnosprawnych szuka pracy w zakładach pracy chronionej. Dla wielu też aktywizacja proponowana przez powiatowe urzędy pracy jest dużą szansą na zaistnienie na rynku pracy.

W 2018 r. w województwie wielkopolskim z różnych form aktywizacji zawodowej skorzystało 1 092 niepełnosprawnych bezrobotnych. W porównaniu z rokiem wcześniejszym zauważa się spadek o 257 osób.

Najwięcej osób niepełnosprawnych skierowanych zostało przez powiatowe urzędy pracy na staże zawodowe (323 osoby), które dały możliwość nabycia umiejętności praktycznych do wykonywania pracy, poprzez realizowanie zadań w konkretnym miejscu pracy. W porównaniu z rokiem 2017 spadła liczba aktywizowanych w ramach tej formy (o 132 osoby). W grupie 323 osób odbywających staż zawodowy były 2 osoby, które otrzymały bon stażowy z powiatowego urzędu pracy. Bon taki przyznawany jest na wniosek osoby bezrobotnej do 30 roku życia i stanowi gwarancję skierowania do odbycia stażu

u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres kolejnych 6 miesięcy.

Znaczącą grupę stanowili też niepełnosprawni, którzy uczestniczyli w różnego typu szkoleniach zawodowych. Grupa 224 osób uzyskała nowe lub podniosła posiadane kwalifikacje zawodowe, nabyła kompetencje społeczne lub umiejętności pozwalające na powrót na rynek pracy. W porównaniu z rokiem wcześniejszym obserwuje się niewielki wzrost liczby szkolonych (o 33 osoby niepełnosprawne). Wśród osób przeszkolonych były 4 osoby bezrobotne niepełnosprawne, które otrzymały z urzędu pracy bonus szkoleniowy. Bonus taki przysługuje osobom, które nie przekroczyły 30 roku życia i gwarantuje skierowanie przez PUP na wybrane szkolenie wraz z pokryciem kosztów tego szkolenia.

Osoby bezrobotne niepełnosprawne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej, były też kierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu, w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Prace takie wykonywało 120 osób niepełnosprawnych. Wśród nich 29 niepełnosprawnych pracowało w ramach Programu Aktywizacja i Integracja PAI.

Warto zauważyć, że ograniczenia, które wiążą się z niepełnosprawnością, dla 105 osób w województwie nie stanowiły przeszkody w rozpoczęciu prowadzenia własnej firmy. Tyle właśnie osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej. W odniesieniu do 2017 roku liczba niepełnosprawnych objętych taką formą aktywizacji wzrosła o 6 osób.

Ze środków Funduszu Pracy były też refundowane pracodawcom koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla 117 skierowanych bezrobotnych niepełnosprawnych. W porównaniu z rokiem 2017 spadła o 19 osób liczba zatrudnionych na stworzonych miejscach pracy w firmach.

Na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy uzyskało zatrudnienie 80 osób niepełnosprawnych w ramach robót publicznych przy wykonywaniu prac finansowanych lub dofinansowanych ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Zorganizowane prace interwencyjne pozwoliły na zatrudnienie 62 osób bezrobotnych niepełnosprawnych lub skierowanych bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych przez pracodawców na podstawie umowy o pracę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej między pracodawcą a powiatowym urzędem pracy.

Tabela 2. Osoby niepełnosprawne skierowane do udziału w aktywnych formach przez powiatowe urzędy pracy w Wielkopolsce w 2018 r.*

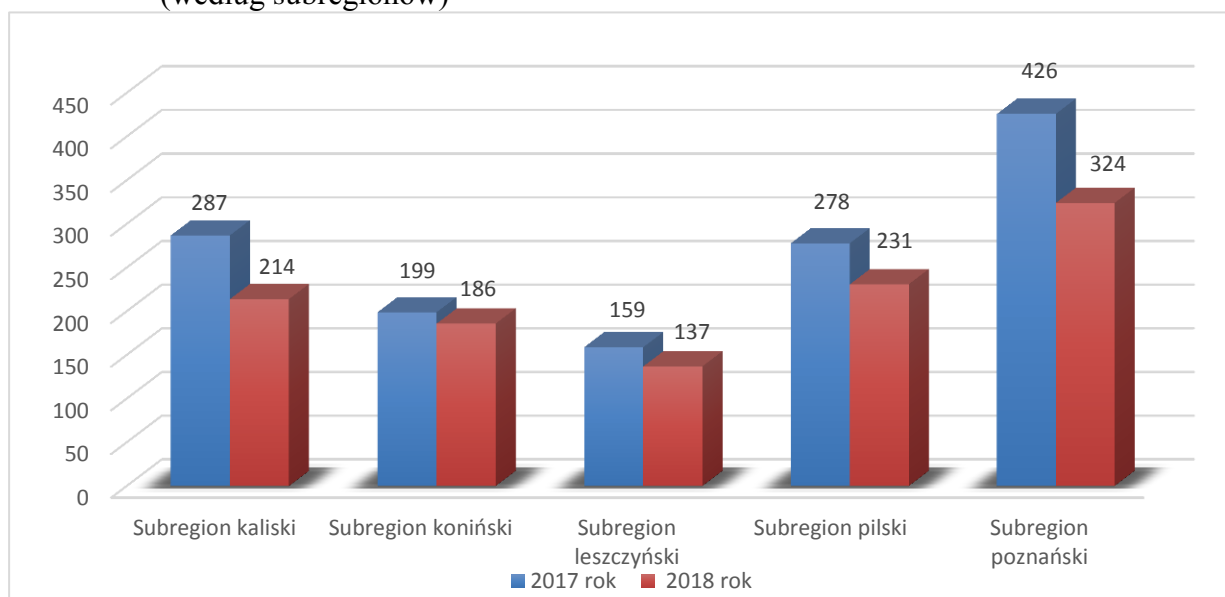
Lp.	Forma aktywizacji	Subregion kaliski	Subregion koniński	Subregion leszczyński	Subregion pilski	Subregion poznański	Razem
1.	Szkolenia	33	30	38	27	96	224
1a.	w tym bon szkoleniowy	0	4	0	0	0	4
2.	Staż	61	61	35	54	112	323
2a.	w tym bon stażowy	1	0	0	1	0	2
3.	Prace interwencyjne	8	17	13	20	4	62
4.	Roboty publiczne	19	15	5	21	20	80
5.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	22	16	15	27	25	105
6.	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	33	13	9	45	17	117
7.	Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych osób do 30 roku życia	4	4	0	2	7	17
8.	Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r.ż.	3	5	2	1	7	18
9.	Prace społecznie użyteczne	29	7	17	33	34	120
9a.	w tym PAI	17	0	0	0	12	29
10.	Inne formy aktywizacji nie uwzględnione w wierszach 1-8**	2	18	3	1	2	26
Województwo wielkopolskie		214	186	137	231	324	1092

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

** bon zatrudnieniowy, studia podyplomowe, refundacja stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach środków PFRON, indywidualny program zatrudnienia socjalnego.

Najwięcej osób niepełnosprawnych zaktywizowano w subregionie poznańskim (324), pilskim (231), kaliskim (214).

Wykres 9. Bezrobotni niepełnosprawni zaktywizowani w Wielkopolsce w latach 2017 - 2018 (według subregionów)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Biorąc pod uwagę aktywizację osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności, najliczniej w różnych formach aktywizacji uczestniczyły osoby z orzeczoną lekką stopniem niepełnosprawności (57,4 % ogółu). Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności stanowiły 1,7%.

Tabela 3. Niepełnosprawni bezrobotni zaktywizowani zawodowo w 2018 r. w Wielkopolsce (według stopnia niepełnosprawności)*

Lp.	Forma aktywizacji	Znaczny stopień niepełnosprawności	Umiarkowany stopień niepełnosprawności	Lekki stopień niepełnosprawności
1.	Szkolenia	4	84	136
1a.	w tym bon szkoleniowy	0	1	3
2.	Staż	5	156	162
2a.	w tym bon stażowy	0	1	1
3.	Prace interwencyjne	1	30	31
4.	Roboty publiczne	2	20	58
5.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	2	47	56
6.	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	2	65	50
7.	Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych osób do 30 roku życia	1	11	5
8.	Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r.ż.	0	4	14
9.	Prace społecznie użyteczne	2	15	103
9a.	w tym PAI	0	3	26
10.	Inne formy aktywizacji nie uwzględnione w wierszach 1-9**	0	14	12
Województwo wielkopolskie		19	446	627

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

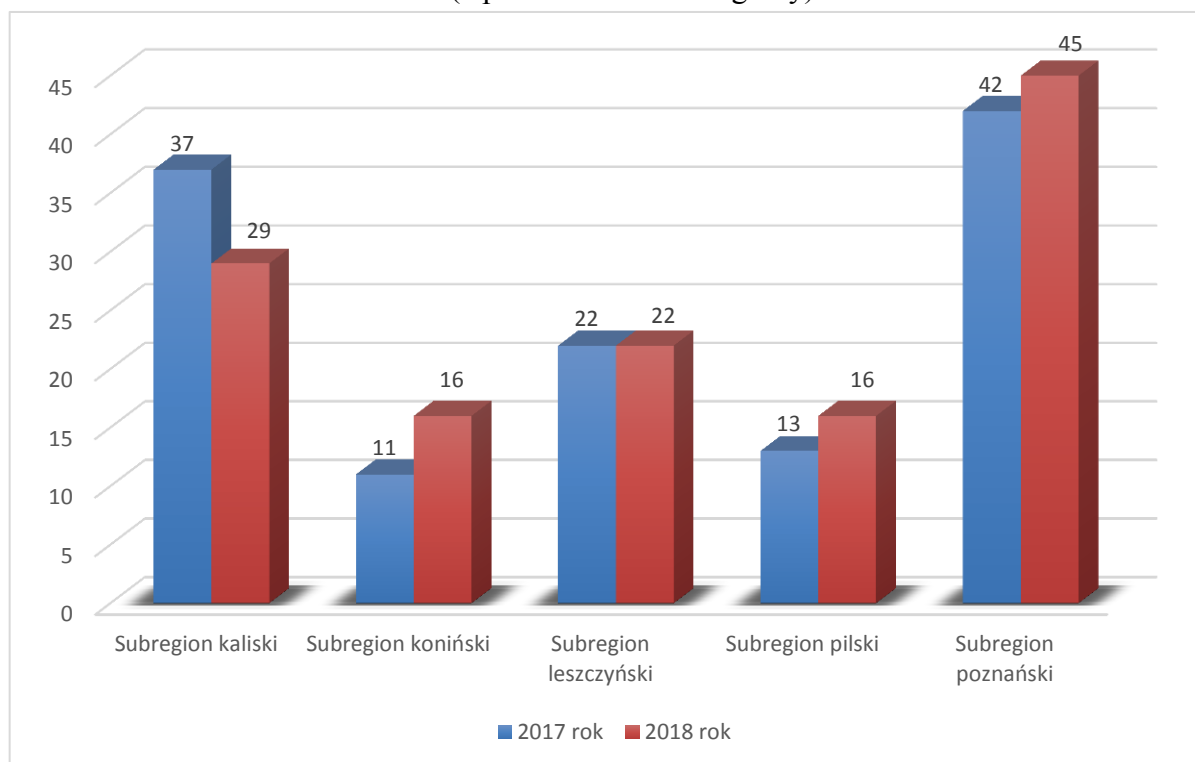
** bon zatrudnieniowy, studia podyplomowe, refundacja stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach środków PFRON, indywidualny program zatrudnienia socjalnego.

5. Szkolenia niepełnosprawnych bezrobotnych

Jedną z form aktywizacji niepełnosprawnych bezrobotnych były szkolenia. Uczestnicy mieli możliwość nabycia nowych kompetencji, podwyższenia lub zmiany posiadanych kwalifikacji. Uzyskane umiejętności miały na celu zwiększenie szans na znalezienie zatrudnienia.

W 2018 roku w województwie wielkopolskim zorganizowano 128 szkoleń dla niepełnosprawnych bezrobotnych, w których uczestniczyły 224 osoby. W porównaniu do 2017 roku liczba szkoleń zwiększyła się o 4 w analizowanym okresie, a liczba aktywizowanych zwiększyła się o 33 osoby.

Wykres 10. Liczba szkoleń dla osób niepełnosprawnych w województwie wielkopolskim w latach 2017 – 2018 (z podziałem na subregiony)*

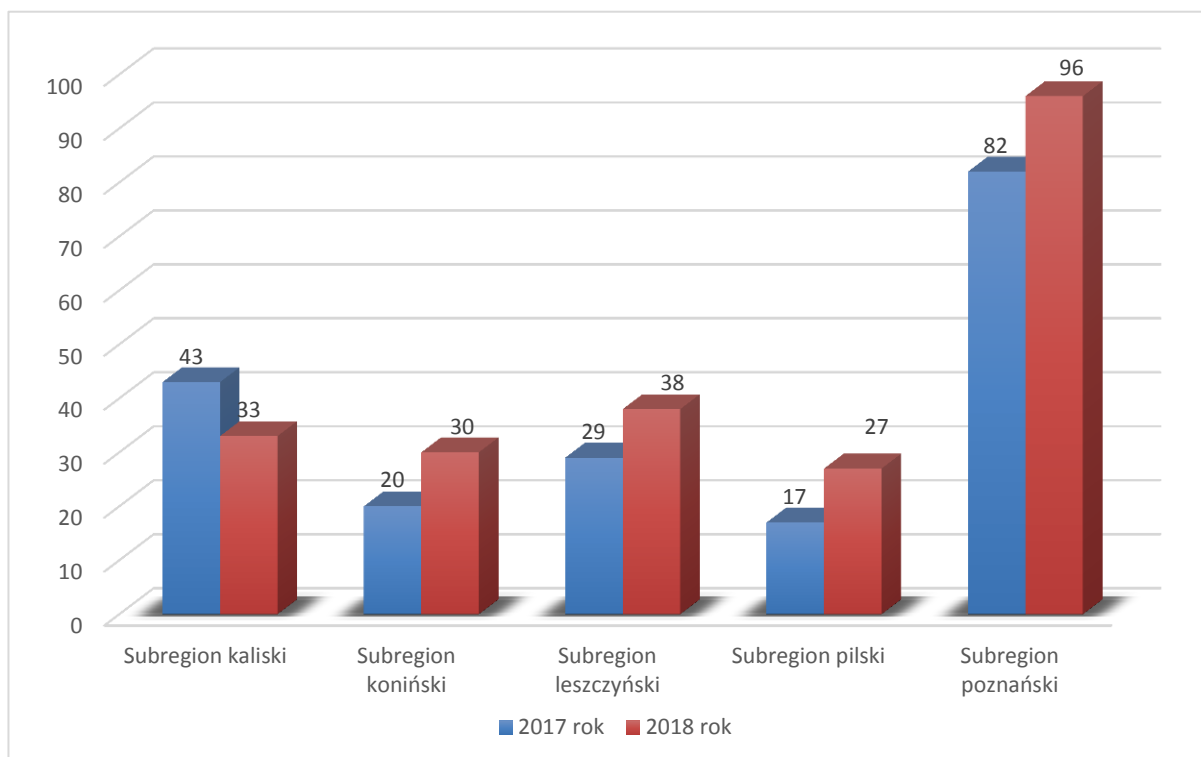

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Najwięcej szkoleń odbyło się w subregionie poznańskim (45 szkoleń dla 96 osób), kaliskim (29 szkoleń dla 33 osób) i leszczyńskim (22 szkolenia dla 38 osób). Najmniej szkoleń miało miejsce w subregionie konińskim i pilskim – po 16 szkoleń, w których uczestniczyło odpowiednio 30 i 27 osób. Porównanie do 2017 roku, wskazuje, iż w roku 2018 notuje się nieznacznie większą liczbę szkoleń w większości subregionów, oprócz subregionu kaliskiego, gdzie przeprowadzono o 8 szkoleń mniej.

Porównując rok 2017 i 2018 pod względem ilości przeszkolonych bezrobotnych można zauważyć, że w większości subregionów liczba przeszkolonych wzrosła o około 10 osób, oprócz subregionu kaliskiego, gdzie przeszkolono o 10 osób mniej.

Wykres 11. Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych przeszkolonych w województwie wielkopolskim w latach 2017 – 2018 (z podziałem na subregiony)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Szkolenia dla niepełnosprawnych bezrobotnych w 2018 roku skupione były wokół 13 obszarów tematycznych. Najwięcej szkoleń odbyło się z zakresu obsługi wózka widłowego i nabycia kompetencji niezbędnych na stanowisku magazyniera (27 szkoleń). Obejmowały obsługę programów magazynowych, przestrzeganie zasad BHP na stanowisku pracy oraz wiadomości o dozorze technicznym. Ponadto nabywano praktyczną naukę jazdy i manewrowania, zasady wymiany butli, jazdy z wymiennym wysięgnikiem oraz możliwość uzyskania uprawnień UDT.

Drugimi pod względem ilości zorganizowanych szkoleń były szkolenia komputerowe (22 szkolenia). Szkolenia dostarczały uczestnikom wiedzy z obszaru pracy na najczęściej wykorzystywanym oprogramowaniu, w tym głównie edytorze tekstu, arkuszach kalkulacyjnych, a także uczyły korzystania z popularnych programów projektowych (AutoCAD). W większości przypadków kończyły się możliwością uzyskania certyfikatu ECDL-potwierdzającego umiejętności komputerowe.

Trzecie pod względem ilości zorganizowanych szkoleń były szkolenia transportowe (14 szkoleń). W trakcie szkoleń uczestnicy zdobywali wiedzę teoretyczną z zakresu prawa ruchu drogowego i praktyczne umiejętności prowadzenia samochodu (prawo jazdy kat. C, C1,

D, B+E, C+E, C1+E). W kilku przypadkach zorganizowano kurs prawa jazdy z kwalifikacją wstępną, w celu nabycia uprawnień do kierowania samochodem ciężarowym i przewozu drogowego rzeczy.

Z dziedziny budownictwa zorganizowano 13 szkoleń. Uczestnicy mieli możliwość nabycia uprawnień operatora koparko-ładowarki lub ubijarki i zagęszczarki. Zbliżoną ilość szkoleń (12) przeprowadzono z dziedziny prac administracyjno-biurowych. Dotyczyły one w większości programów i przepisów kadrowo-płacowych, prowadzenia tzw. małej księgowości, obsługi programów rachunkowych, takich jak Symfonia czy Płatnik.

Cyklicznie dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych organizowane są szkolenia z zakresu handlu (10 szkoleń). W trakcie szkoleń handlowych uczestnicy zapoznawali się z obsługą kasy fiskalnej, terminali płatniczych i programów do wystawiania faktur. Ponadto uczestnicy zapoznawali się z prowadzeniem sklepu internetowego.

W kwestii ilości zorganizowanych szkoleń w województwie wielkopolskim w 2018 roku, na uwagę zasługują też szkolenia z zakresu elektryki i energetyki (6 szkoleń) oraz kosmetyczne (5 szkoleń). Uczestnicy szkoleń elektrycznych nabyli uprawnienia elektroenergetyczne do 1KV, przeszli kurs eksploatacji urządzeń instalacji i sieci elektroenergetycznych, bądź zdobyli uprawnienia palacza. Uczestnicy szkoleń kosmetycznych zapoznawali się z metodami stylizacji paznokci, mezoterapią igłową, podstawami kosmetologii, a także w jednym przypadku tanatokosmetyką czyli makijażem pośmiertnym.

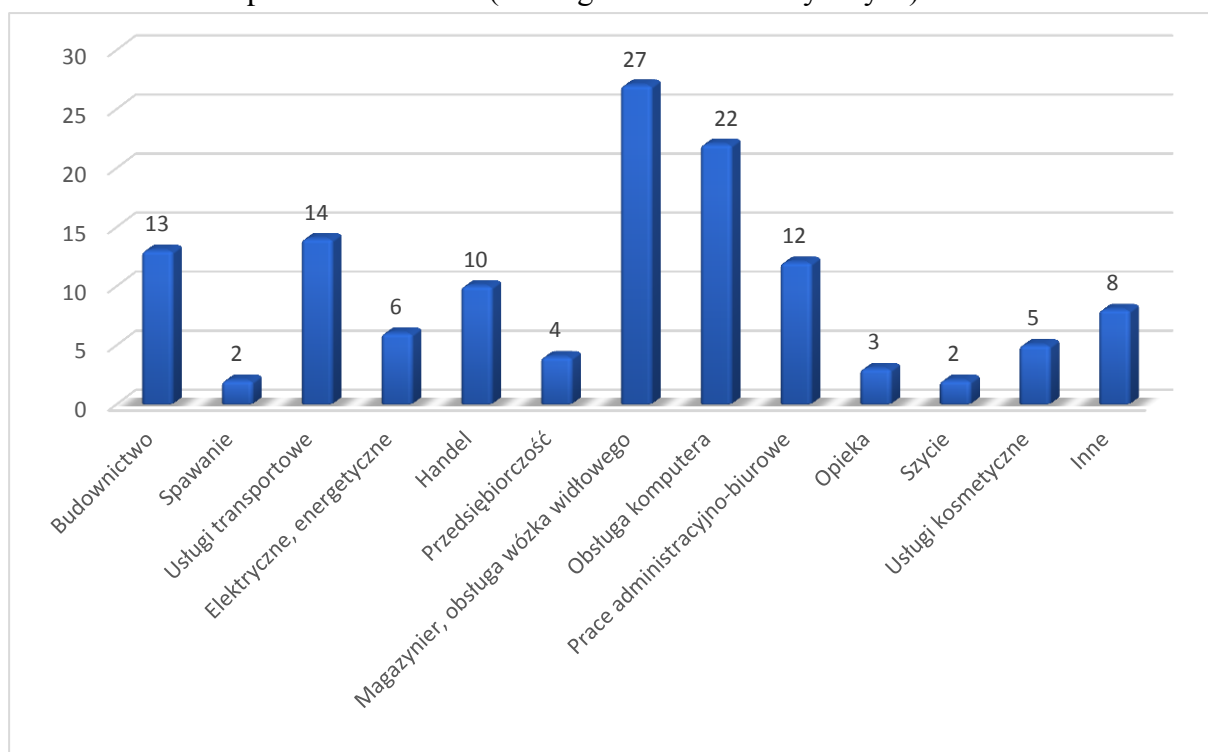
Cztery szkolenia dotyczyły tematyki przedsiębiorczości. Koncentrowały się na podstawach prawnych zakładania własnej działalności gospodarczej, omówieniu poszczególnych etapów rejestracji firmy, wyboru formy opodatkowania i rozliczeń z ZUS, a także zasad pisania biznesplanów.

Trzy szkolenia odbyły się z zakresu opieki nad osobą zależną. Dwa dotyczyły opieki nad osobą starszą i chorą, a jedno koncentrowało się na opiece nad dziećmi w żłobku.

W dwóch obszarach tematycznych zorganizowano po dwa szkolenia, ze spawania i szycia. W zakresie szkoleń dla spawaczy, uczestnicy uzyskali uprawnienia spawania MIG, TIG i MAG. Uczestnicy kursów szycia nabywali umiejętności związane z krojem i szyciem oraz obsługą maszyn wykorzystywanych w pracy tapicera.

Szkolenia pojedyncze, organizowane sporadycznie, sklasyfikowano jako „Inne”. Były to konserwator terenów zieleni, stróż-portier, elektropunktura, palacz CO, kucharz, kurs aktywnego poszukiwania pracy, BHP oraz operator drona.

Wykres 12. Szkolenia dla osób niepełnosprawnych zrealizowane w województwie wielkopolskim w 2018 r. (według obszarów tematycznych)*

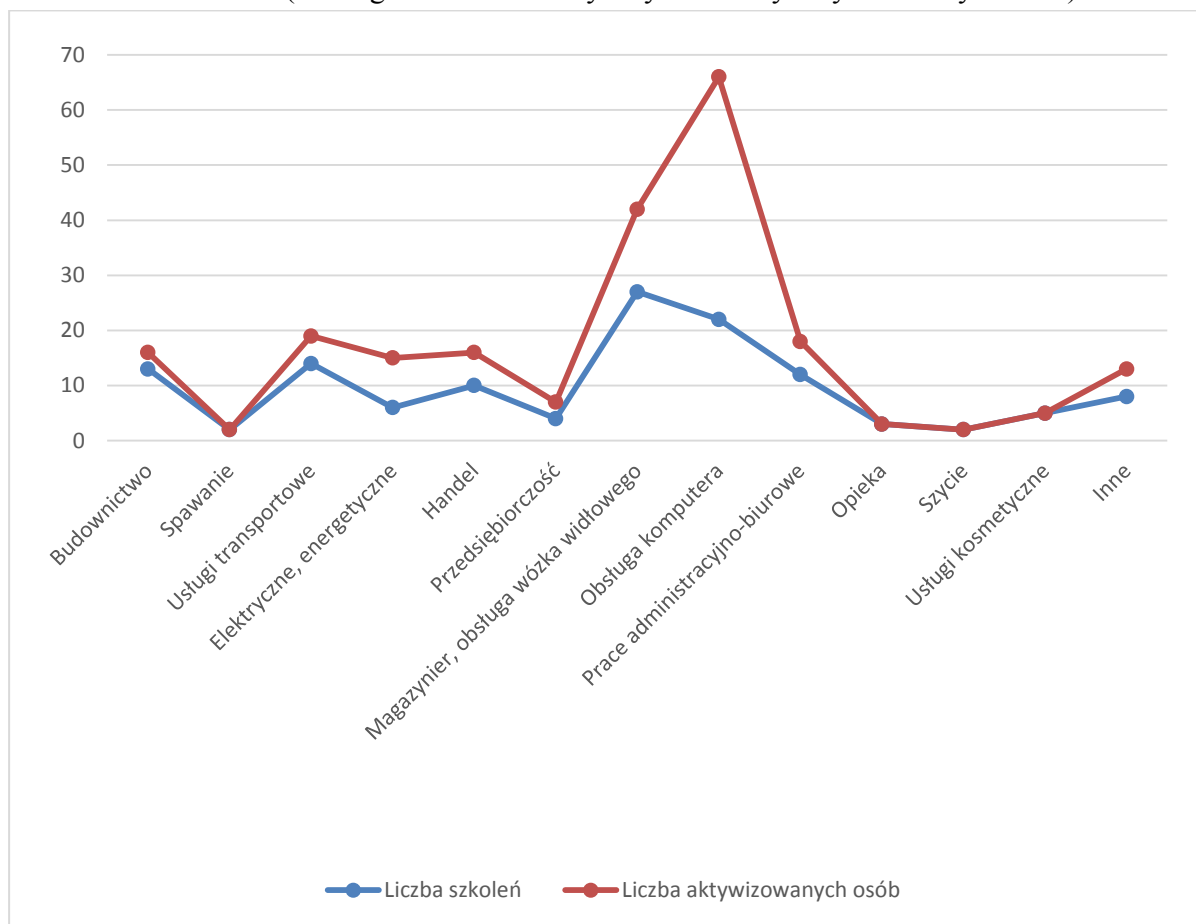

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Analizując liczbę osób niepełnosprawnych, biorących udział w szkoleniach, można zauważyć, że największą popularnością cieszyły się szkolenia z zakresu obsługi komputera (66 osób).

Drugimi, pod względem liczebności szkoleniami, były szkolenia dla magazynierów z obsługą wózka widłowego (42 osoby), a następnie usługi transportowe (19 osób) i prace administracyjno-biurowe (18 osób). Na uwagę zasługuje też liczba przeszkolonych z zakresu budownictwa i handlu (po 16 osób) oraz elektryczne i energetyczne (15 osób).

Wykres 13. Szkolenia dla osób niepełnosprawnych zrealizowane w województwie wielkopolskim w 2018 r. (według obszarów tematycznych i liczby aktywizowanych osób)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

6. Staż zawodowe

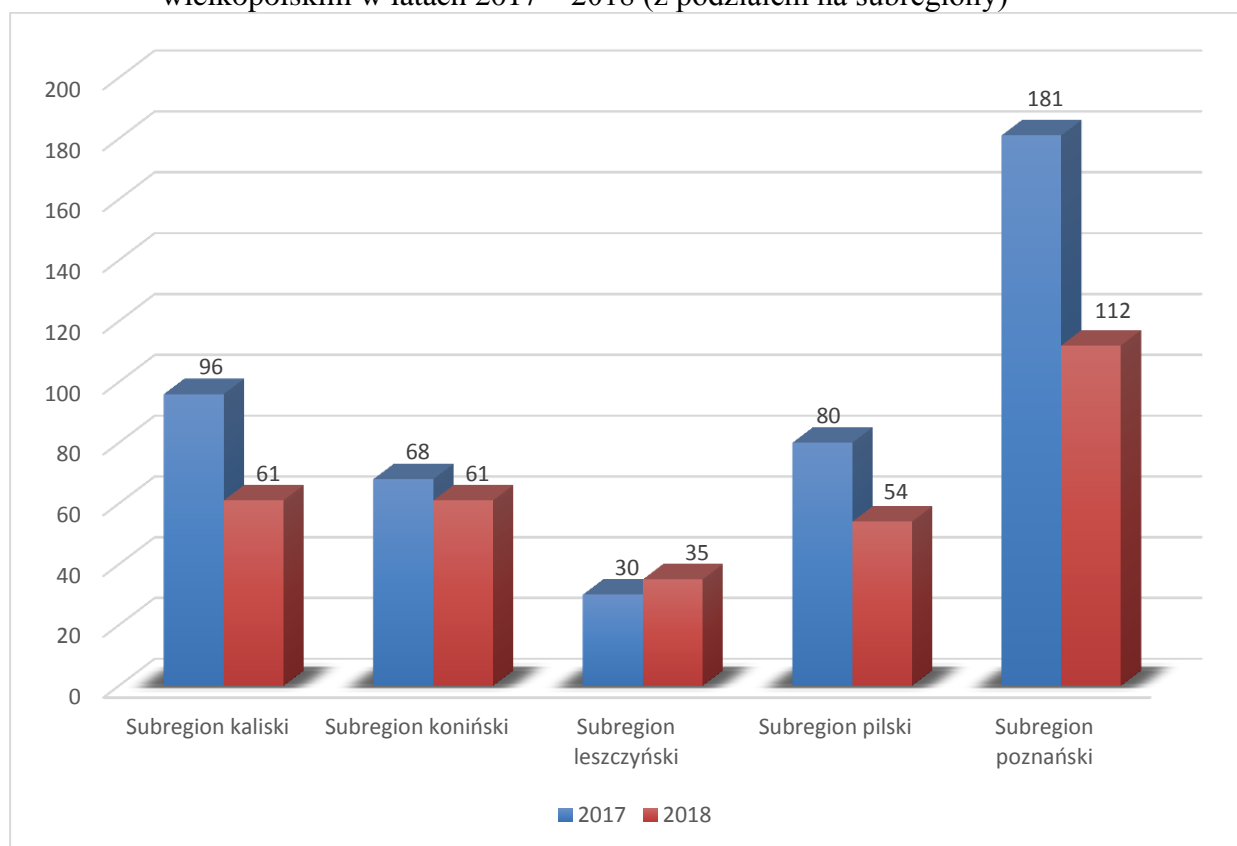
Staż zawodowy to nabywanie przez osoby bezrobotne umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez realizację zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Korzystanie ze stażu pozwala zdobyć doświadczenie zawodowe, stwarzając tym samym większe szanse na uzyskanie zatrudnienia.

Na staż trwający do 6 miesięcy może zostać skierowany każdy bezrobotny. Bezrobotny, który nie ukończył 30 roku życia może zostać skierowany do odbycia stażu przez okres do 12 miesięcy.

Ta forma aktywizacji wykorzystywana była najczęściej w roku 2018 r. przez powiatowe urzędy pracy w odniesieniu do grupy bezrobotnych niepełnosprawnych. Do odbycia stażu skierowano 323 osoby, co stanowiło 29,6 % ogółu kierowanych do udziału w aktywnych formach.

Do odbycia stażu zawodowego najczęściej osób skierowano w subregionie poznańskim (112 osób), w dalszej kolejności w subregionie kaliskim i subregionie konińskim (po 61 osób), subregionie pilskim (54 osoby) i subregionie leszczyńskim (35 osób). Porównanie do 2017 roku, wskazuje iż w roku 2018 notuje się zdecydowany spadek liczby organizowanych staży w większości subregionów, poza subregionem leszczyńskim, gdzie zorganizowano o pięć staży więcej. Najbardziej spadła liczba organizowanych staży w subregionie poznańskim (o 69 staży) oraz subregionie kaliskim (o 35 staży).

Wykres 14. Liczba staży zawodowych dla osób niepełnosprawnych w województwie wielkopolskim w latach 2017 – 2018 (z podziałem na subregiony)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Wśród organizowanych staży zawodowych dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych zdecydowanie przeważały skierowania do wykonywania różnego typu prac administracyjno-biurowych (85 osób). Osoby te wykonywały pracę przede wszystkim na takich stanowiskach jak: referent prac biurowych, pomoc administracyjna, sekretarka, pracownik kancelaryjny, archiwista i technik prac administracyjnych.

Drugim, pod względem liczebności skierowań, był obszar związany z handlem i marketingiem (38 osób). Tu wymieniane są takie stanowiska jak: sprzedawca, doradca

klienta, przedstawiciel handlowy, sprzedawca-kasjer, specjalista ds. sprzedaży, zaopatrzeniowiec, pakowacz pieczywa.

Kolejną grupą były osoby na stażu wykonujące różnego typu prace związane z utrzymaniem porządku i czystości (34 osoby), głównie jako: robotnik gospodarczy, sprzątaczką biurową, woźna, pracownik myjni, konserwator – rzemieślnik.

Sporą grupę stanowiły też osoby odbywające staż w usługach gastronomicznych (32 osoby). Zajmowali oni m.in. takie stanowiska jak: barman-kelner, pomoc kuchenna, kucharz, technik organizacji usług gastronomicznych, wydawca posiłków – bufetowy, cukiernik.

W obszarze księgowości, bankowości i ubezpieczeń zorganizowano 26 staży. Osoby niepełnosprawne odbyły staż na stanowiskach: księgowy, asystent ds. księgowości, referent ds. finansowo-księgowych, urzędnik ubezpieczeń społecznych, urzędnik podatkowy, pracownik ds. analizy kosztowej zleceń.

22 osoby bezrobotne niepełnosprawne skierowano do odbycia stażu związanego z pracami budowlanymi. Skierowani w tym obszarze pracowali jako dekarze, pomocnicy dekarza, robotnicy budowlani robót wykończeniowych, brukarze, technicy budownictwa, monterzy instalacji wentylacyjno-odpylających, elektromonterzy instalacji elektrycznych, robotnicy drogowi, murarze-tynkarze, malarze, monterzy sieci i urządzeń sanitarnych, pomocnicy robót budowlanych.

W następnym obszarze związanym z wykonywaniem różnego typu prac w ogrodnictwie, leśnictwie lub rolnictwie nabywało umiejętności praktyczne 13 osób niepełnosprawnych. Zajmowały one stanowiska takie jak: ogrodnik terenów zieleni, robotnik konserwacji terenów zieleni, florysta, pomocniczy robotnik leśny, pomocniczy robotnik w hodowli zwierząt, pomocnik pszczelarza.

Pracownik produkcji, operator różnego typu maszyn i urządzeń oraz tapicer to stanowiska wymieniane przede wszystkim w grupie skierowanych do odbycia stażu w przemyśle (łącznie 10 osób niepełnosprawnych). Także 10 osób zdobywało doświadczenie zawodowe w trakcie stażu w obszarze usług medycznych. Osoby te pracowały jako opiekun medyczny, asystentka stomatologiczna, technik farmacji, fizjoterapeuta, rejestratorka medyczna, sekretarka medyczna.

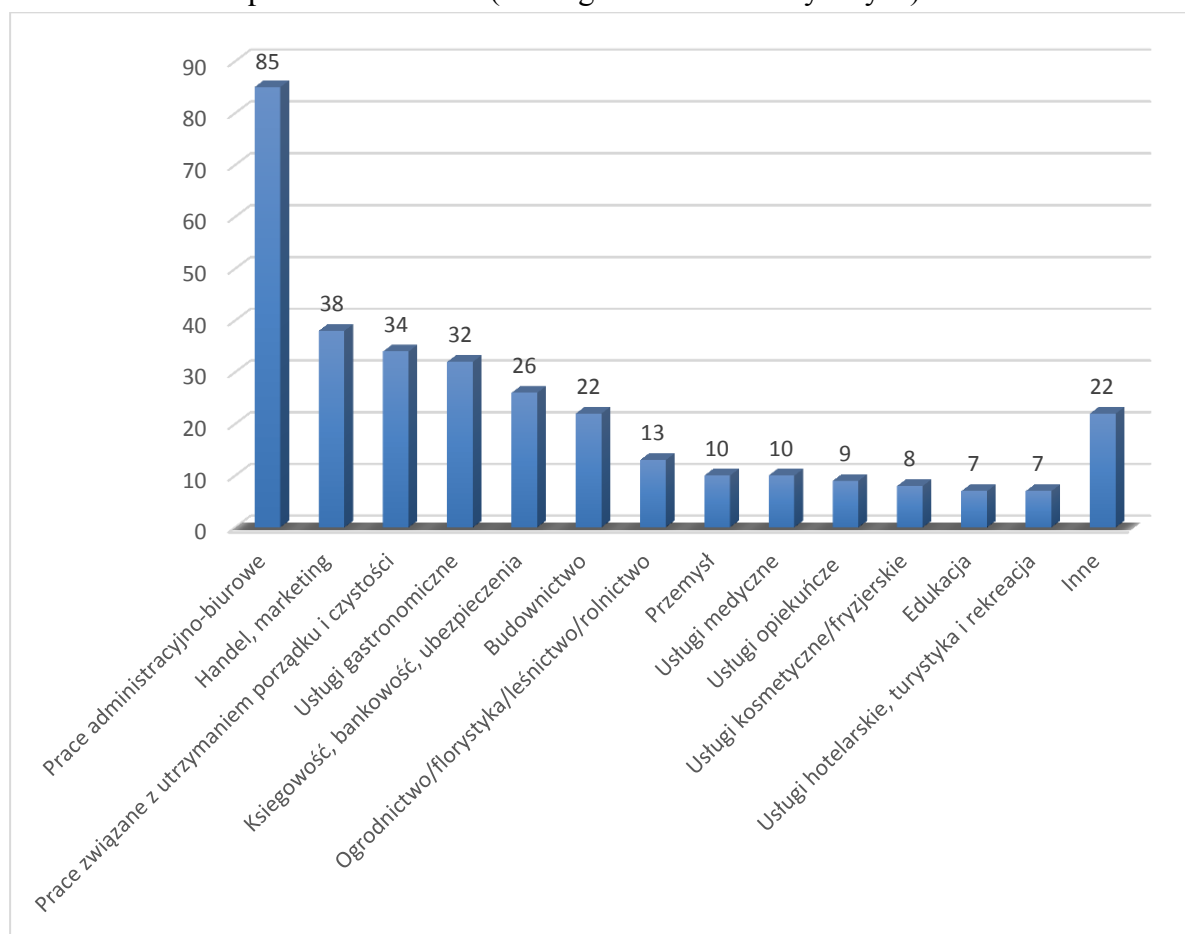
Na staż w zakresie wykonywania usług opiekuńczych skierowano 9 osób, zajmowały się one realizacją zadań jako opiekunka dziecięca, w dalszej kolejności wymieniano pracownika obsługi przedszkola lub żłobka oraz asystenta pracownika socjalnego.

8 osób niepełnosprawnych odbyło staże zawodowe w obszarze usług fryzjerskich i kosmetycznych jako: kosmetyczka, pomoc kosmetyczki, pomoc fryzjera, stylistka paznokci.

Kolejnymi pod względem liczby skierowanych na staż bezrobotnych niepełnosprawnych, są osoby nabywające praktyczne umiejętności w grupie usług hotelarskich, turystyki i rekreacji. Z tej grupy 7 osób wykonywało pracę jako: recepcjonista, specjalista ds. turystyki, pokojowa, pracownik pomocniczy obsługi hotelarskiej. Także 7 osób odbywało staż w obszarze związanym z edukacją, były to stanowiska asystenta nauczyciela przedszkola, asystenta nauczyciela w szkole i nauczyciela nauczania początkowego.

Grupa „Inne” obejmuje łącznie 22 staże zorganizowane przez powiatowe urzędy pracy w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych. Są tam wymieniane takie stanowiska jak: magazynier, pomocnik magazyniera, krojczy, krawiec, szwaczka, mechanik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów ciężarowych, pomocnik mechanika, grafik komputerowy, technik informatyk, animator kultury oraz przewodnik i pilot wycieczek.

Wykres 15. Staże zawodowe dla osób niepełnosprawnych realizowane w województwie wielkopolskim w 2018 r. (według obszarów tematycznych)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

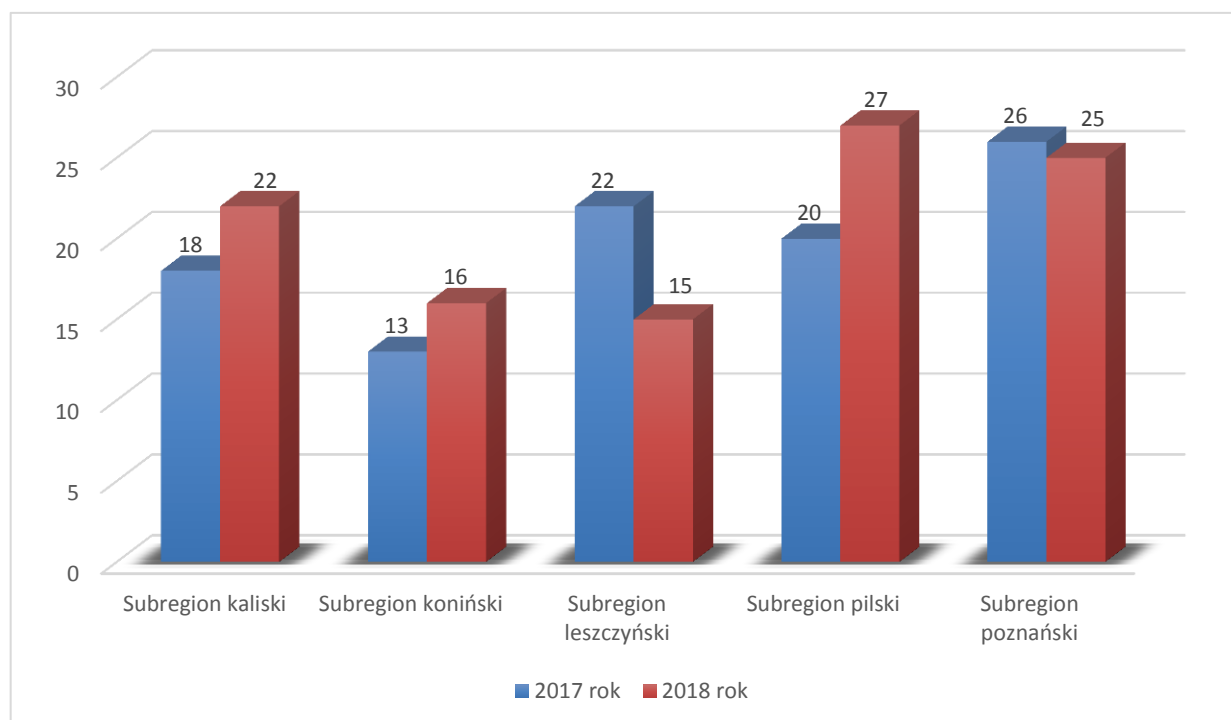
6. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Jedną z form aktywizacji niepełnosprawnych bezrobotnych było przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Osoby, które skorzystały ze wspomnianej formy wsparcia, uzyskały pomoc finansową dla nowopowstałych firm.

W 2018 roku w województwie wielkopolskim przyznano 105 dotacji dla niepełnosprawnych bezrobotnych. W porównaniu do 2017 roku liczba ta zwiększyła się o 6.

Najwięcej środków przyznano w subregionie pilskim (27), poznańskim (25) i kaliskim (22). Najmniej w subregionie konińskim (16) i leszczyńskim (15). Porównanie do 2017 roku wskazuje, iż w roku 2018 notuje się nieznacznie większą liczbę udzielonego dofinansowania w większości subregionów, oprócz subregionu leszczyńskiego, gdzie udzielono o 7 mniej i poznańskiego, gdzie nastąpił spadek o jeden.

Wykres 16. Liczba udzielonych jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dla osób niepełnosprawnych w województwie wielkopolskim w latach 2017 – 2018 (z podziałem na subregiony)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej przyznane niepełnosprawnym bezrobotnym w 2018 roku umożliwiły powstanie 105 nowych firm, które były skupione wokół 16 obszarów tematycznych.

Najwięcej firm (18) otwarto w dziedzinie handlu i reklamy. Osoby niepełnosprawne zajmowały się sprzedażą detaliczną m.in. odzieży, artykułów bhp, reflektorów samochodowych, artykułów dla dzieci czy produktów cukierniczych. Dwa przypadki dotyczyły sprzedaży internetowej, w przypadku jednej sprzedaż prowadzona była obwoźnie na targowiskach. Przyznane środki pozwoliły także na uruchomienie agencji reklamowych.

W piętnastu przypadkach jednorazowe środki przyczyniły się do założenia działalności w branży budowlanej. W większości dotyczyły one firm świadczących usługi budowlane, a także wykonywania instalacji wodno-kanalizacyjnych, gazowych i ciepłych. Część z osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie, zajmowała się wykonywaniem konstrukcji i pokryć dachowych, a także pracami wykończeniowymi takimi jak tynkowanie i malowanie. W jednym przypadku działalność dotyczyła obróbki kamienia.

Trzecią co do wielkości grupą, w której zakładano działalność gospodarczą była działalność produkcyjna, w której udzielono 13 dofinansowań. W większości przypadków praca dotyczyła produkcji odzieży i pościeli. Wiele z nowych firm zajmowało się produkcją mebli. Oprócz tego firmy wytwarzały wyroby z tektury, produkty rękodzielnicze i zajmowały się obsługą obrabiarek sterowanych numerycznie CNC.

Osiem dofinansowań zostało przyznanych na działalności związane z branżą motoryzacyjną, w tym konserwację i naprawę pojazdów samochodowych, motocykli i pojazdów rolniczych oraz prowadzenie mobilnej mechaniki pojazdowej.

Na uwagę zasługuje także ilość przyznanych jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej w branży fryzjerskiej. Sześć firm zajmowało się fryzjerstwem i usługami kosmetycznymi.

Pięć razy przyznawano jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w branży medycznej. Osoby niepełnosprawne zajmowały się prowadzeniem gabinetu logopedycznego, fizjoterapeutycznego, prowadziły praktykę pielęgniarską oraz zajmowały się prowadzeniem strony internetowej o tematyce zdrowotnej.

Po pięć dofinansowań udzielono także w dziedzinie wideofilmowania i usług fotograficznych oraz w branży usług porządkowych. Osoby niepełnosprawne zajmowały się sprzątnięciem budynków i obiektów przemysłowych.

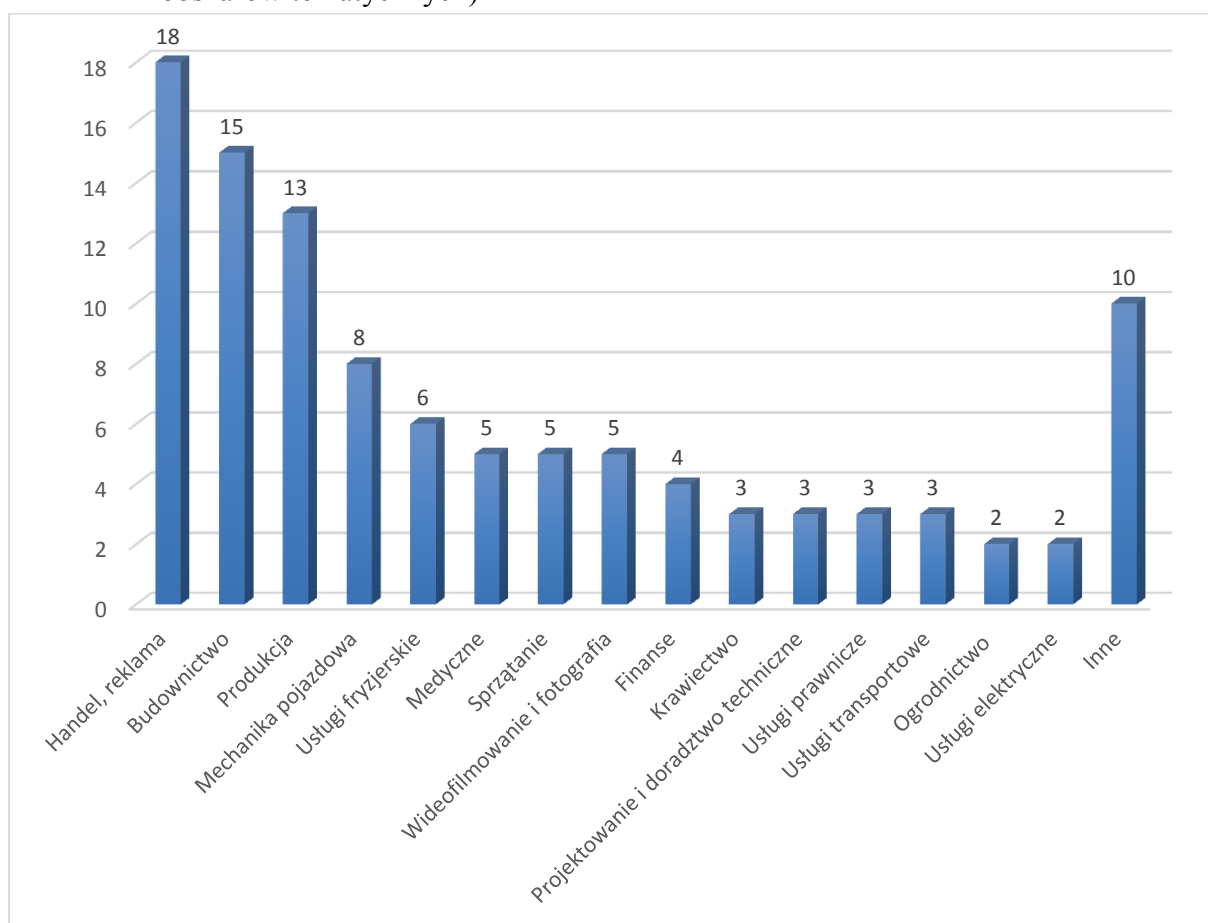
W branży finansowej cztery razy przyznano jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Osoby niepełnosprawne zajmowały się działalnością doradczą, ubezpieczeniową, prowadziły biura rachunkowe oraz zajmowały się szacowaniem ryzyka.

Usługi transportowe, krawieckie, prawnicze oraz projektowanie i doradztwo techniczne to dziedziny w których niepełnosprawni bezrobotni założyli po trzy firmy.

Po dwa dofinansowania przyznano w zakresie ogrodnictwa i usług elektrycznych.

W dziedzinach, w których jednorazowe środki na działalność gospodarczą przyznano tylko raz, sklasyfikowano jako „Inne”. Były to firmy zajmujące się hodowlą ślimaków, usługami spawalniczymi, ślusarskimi, naprawą komputerów, prowadzeniem biura, usługami kurierskimi, prowadzeniem szkoły językowej, domu pogrzebowego oraz edukacją pozaszkolną.

Wykres 17. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla osób niepełnosprawnych przyznane w województwie wielkopolskim w 2018 r. (według obszarów tematycznych)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

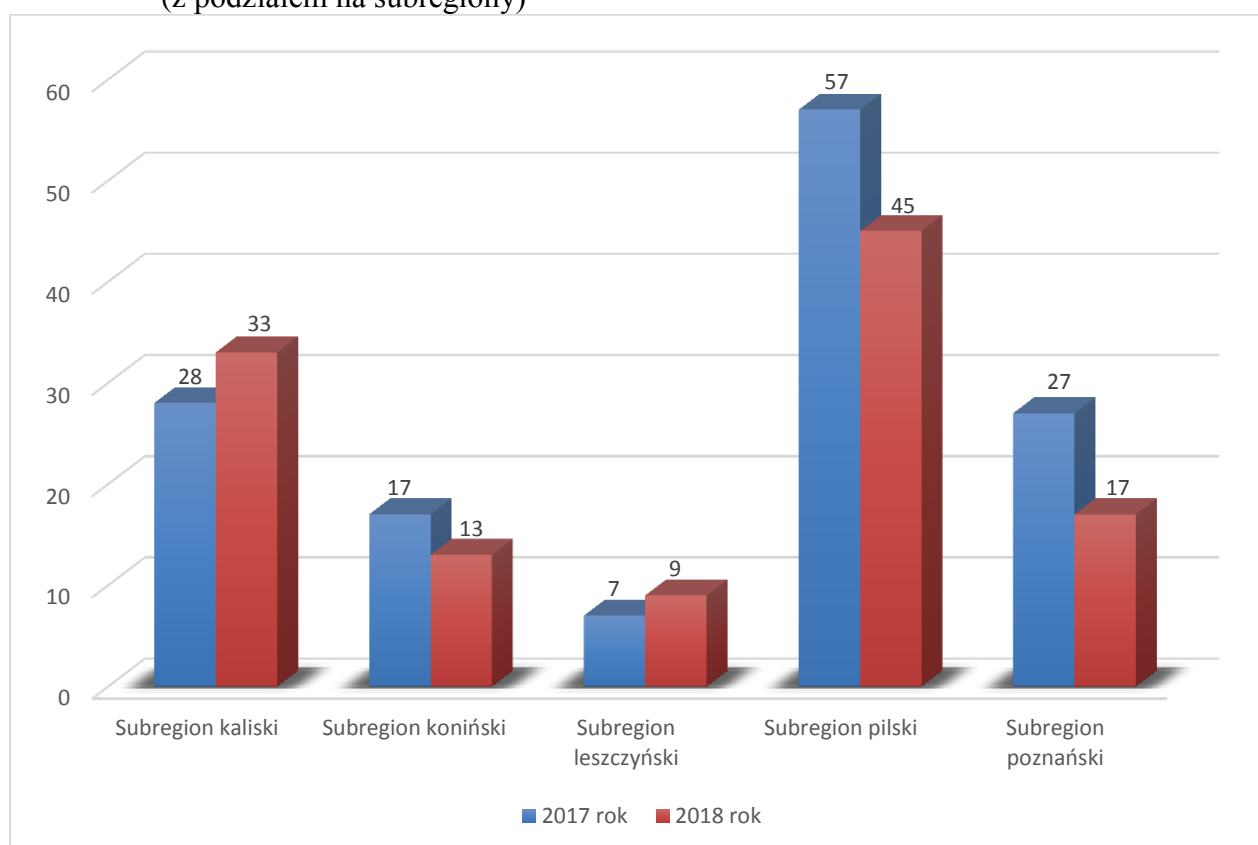
7. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy to pomoc finansowa udzielana pracodawcom przez powiatowe urzędy pracy, w celu stworzenia i wyposażenia lub doposażenia istniejącego już stanowiska pracy i zatrudnienia na nim skierowanego bezrobotnego.

W 2018 roku powiatowe urzędy pracy w województwa wielkopolskiego udzieliły pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zwaną dalej refundacją, w ramach której zatrudnienie podjęto 117 osób niepełnosprawnych bezrobotnych.

Największa liczba pracodawców otrzymała środki finansowe w subregionie pilskim, gdzie skierowano do pracy (45 osób), w kaliskim (33 osoby), poznańskim (17 osób), konińskim (13 osób) i leszczyńskim (9 osób). W odniesieniu do 2017 roku, można zauważyć, że w trzech subregionach (pilskim, poznańskim i konińskim) liczba udzielonych refundacji zmniejszyła się, z kolei w dwóch subregionach kaliskim i leszczyńskim udzielono ich odpowiednio o pięć i o dwie więcej.

Wykres 18. Liczba refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla pracodawców w województwie wielkopolskim w latach 2017 – 2018 (z podziałem na subregiony)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Pomoc finansowa w formie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, która została udzielona pracodawcom 2018 roku, objęła 12 obszarów tematycznych.

Najwięcej pracodawców (23), otrzymało wsparcie finansowe z tej puli środków na aktywność zawodową w branży produkcyjnej. Wytwarzane produkty to m.in. opakowania papierowe, drut i inne wyroby metalowe oraz meble kuchenne. Tworzone w tym sektorze

stanowiska pracy to pakowacz, operatorzy piły taśmowej, maszyn skrawających, prasy hydraulicznej i półkowej, składarki oraz wiązarki.

Usługi gastronomiczne to druga działalność pod względem ilości pracodawców (16), którym udzielono refundacji. Skierowani na stworzone miejsca pracy bezrobotni niepełnosprawni, wykonywali obowiązki zawodowe kucharza, pomocy kuchennej oraz cukiernika.

Środki finansowe z powiatowych urzędów pracy na utworzenie stanowisk pracy dla osób bezrobotnych, otrzymali przedsiębiorcy (13) w sektorze budowlanym. W tym obszarze zatrudniono inżyniera budowlanego, monter elektryka, dekarza, stolarza, operatora koparki, murarzy oraz robotników budowlanych.

Organizacja stanowisk pracy po uzyskanej przez pracodawców refundacji, miała miejsce również w branży handlowej (12). W obrębie tej dziedziny skierowane osoby wykonywały zadania w zawodach sprzedawcy, kasjera oraz przedstawiciela handlowego i specjalisty ds. organizacji i rozwoju sprzedaży.

Wsparcie finansowe na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy przyznano 10 pracodawcom, którzy zatrudnili skierowane osoby bezrobotne na stanowiskach szwaczka i krawiec.

Dziedzinami, w których ta sama liczba zakładów pracy (po 7) pozyskała refundację to mechanika pojazdowa oraz działalność związana z utrzymaniem porządku i czystości. W pierwszym z nich zakres obowiązków dotyczył stanowisk mechanik samochodowy, diagnosta samochodowy i lakiernik. Natomiast w drugim, osoby skierowane przez powiatowe urzędy pracy, wykonywały zadania pracownika gospodarczego i sprzątaczkę.

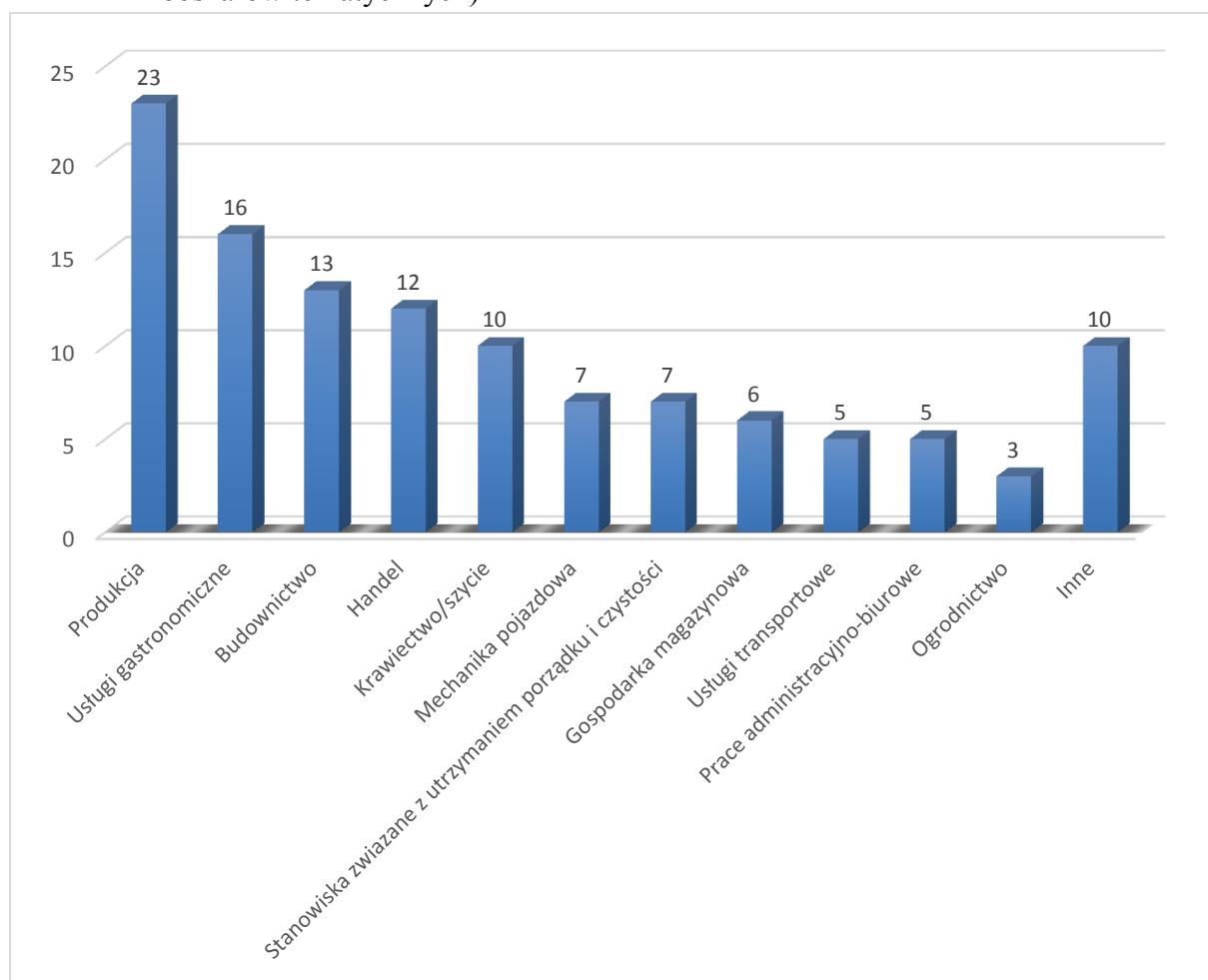
Powiatowe urzędy pracy w ramach przyznanej pracodawcom pomocy finansowej związanej z refundowaniem kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, skierowały 6 bezrobotnych do pracy w obszarze gospodarki magazynowej.

Obszarami tematycznymi, w których stworzono miejsca pracy przy wsparciu finansowym z tej puli środków, są usługi transportowe i prace administracyjno-biurowe, w każdym z nich stworzono możliwość zatrudnienia dla 5 osób. W branży transportowej osoby bezrobotne podejmowały pracę w zawodach kierowca i spedytor. Z kolei stworzone stanowiska pracy fakturzystka, sekretarka i pracownik biurowy to specjalności, które pojawiły się w działalności związanej z obsługą biura.

W branży ogrodniczej pracodawcy w ramach refundacji przygotowali 3 stanowiska pracy dla niepełnosprawnych bezrobotnych. Osoby te zostały zatrudnione w zawodzie ogrodnik terenów zielonych i wykonywały pracę na stanowisku operatora wykaszarki samojezdnej.

Kategoria „Inne” zawiera rozmaite, pojedyncze zawody i stanowiska, które zostały utworzone przez pracodawców korzystających z pomocy finansowej w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska. Wśród nich można wskazać rejestratorkę medyczną, pomocnika księgowej, kosmetyczkę, operatora monitoringu, pomocnika spawacza, technika AGD czy operatora plotera.

Wykres 19. Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla pracodawców przyznane w województwie wielkopolskim w 2018 r. (według obszarów tematycznych)*

* dane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego

Podsumowanie

1. Na koniec 2018 roku w wielkopolskich powiatowych urzędach pracy zarejestrowane były 4 072 osoby bezrobotne niepełnosprawne. W grupie tej najwięcej zarejestrowanych było osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym. Dominowały osoby w wieku 45 – 54 lat. Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy, najwięcej osób niepełnosprawnych pozostawało w rejestrach urzędów pracy powyżej 24 miesięcy. Z kolei pod względem stażu pracy, najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające doświadczenie zawodowe w przedziale 10 – 20 lat. Na przestrzeni lat 2017-2018 utrzymuje się tendencja spadkowa rejestracji bezrobotnych osób niepełnosprawnych.
2. W 2018 roku z zakładów pracy zostało zwolnionych 390 niepełnosprawnych, tj. o 94 więcej niż rok wcześniej.
3. W 2018 r. w województwie wielkopolskim z form aktywizacji zawodowej skorzystało 1 092 niepełnosprawnych bezrobotnych. W porównaniu z 2017 rokiem nastąpił spadek liczby aktywizowanych (o 257 osób).
4. W 2018 roku pracodawcy zgłosili do wielkopolskich powiatowych urzędów pracy 3 546 ofert pracy skierowanych do osób niepełnosprawnych, co stanowiło 3,4% ogółu ofert. W porównaniu z 2017 rokiem liczba zgłoszonych ofert zmniejszyła się o 996.
5. Dużą popularnością wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych cieszyły się szkolenia. W analizowanym okresie, w województwie wielkopolskim zorganizowano 128 szkoleń dla niepełnosprawnych, w których udział wzięły 224 osoby, tj. 20,5% aktywizowanych z orzeczoną niepełnosprawnością.
6. W 2018 roku do odbycia stażu skierowano 323 osoby, co stanowiło 29,6 % ogółu kierowanych do udziału w aktywnych formach. Wśród organizowanych staży zawodowych dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych zdecydowanie przeważały skierowania do prac administracyjno-biurowych (85 osób).
7. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej przyznane niepełnosprawnym bezrobotnym w 2018 roku umożliwiły powstanie 105 nowych firm. Najwięcej firm (18) otwarto w dziedzinie handlu i reklamy.

8. W 2018 roku powiatowe urzędy pracy w województwa wielkopolskiego udzieliły pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w ramach, których zatrudnienie podjęto 117 osób niepełnosprawnych bezrobotnych. Najwięcej pracodawców (23) otrzymało wsparcie finansowe z tej puli środków na aktywność zawodową w branży produkcyjnej.

Osoby niepełnosprawne należą do grupy mającej szczególne trudności na rynku pracy i zagrożonej wykluczeniem społecznym, w związku z tym wymagają specjalnego wsparcia oraz zastosowania różnorodnych form aktywizacji.

Biorąc pod uwagę specyficzną sytuację osób niepełnosprawnych niezbędne jest podjęcie działań mających ułatwić im wejście lub powrót na rynek pracy, które podniosą poziom ich aktywności zawodowej, rozszerzą kompetencje społeczne, czy zwiększą dostępność do podstawowych usług społecznych. Przyczyni się to w efekcie do zwiększenia szans społeczno-zawodowych tej grupy, ułatwienia dostępu do zatrudnienia, skutecznego włączenia lub przywrócenia na rynek pracy, a tym samym podniesienia poziomu wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w województwie wielkopolskim.